

CHRONICLE

NOVINY PRAŽSKÉHO STUDENTSKÉHO SUMMITU
PRAGUE STUDENT SUMMIT NEWSPAPER

XXII. ROČNÍK
07. DUBNA 2017

06.

PRAŽSKÝ STUDENTSKÝ SUMMIT

Pořadatel Summitu: AMO

VÝZNAMNÉ HISTORICKÉ UDÁLOSTI

Monroeova doktrína a dvě století americké zahraniční politiky

POLITIKA A UMĚNÍ

Tak nám denuncovali Ferdinanda

s. 03

s. 06

s. 15

"Stálí členové UNSC porušují Ženevské konvence"

Pavel Gruber, ředitel české kanceláře Lékařů bez hranic, otevřeně mluví o problémech, se kterými se setkávají při poskytování lékařské pomoci.

Mise Lékařů bez hranic můžeme najít v téměř 70 zemích světa. Na aktivitách vaší organizace je mimo jiné zajímavé, že o hrůzách, se kterými se setkáváte, a pochybeních ze stran autorit nemlčíte. Co by si z vašich zkušeností z terénu zasloužilo největší mezinárodní pozornost?

Kdybych to bral z pohledu celé krize, ne nějakého jednoho porušovaného práva, protože pak bychom se asi dostávali hodně do detailů, tak by to byla určitě krize v Nigérii, nebo vlastně v celé té oblasti Čadského jezera. Tam my vlastně neznáme úplně přesně rozsah celé té katastrofy, víme vlastně jenom, jak to vypadá v těch oblastech, kam se dostaneme, je tam plno oblastí, kam se vůbec nedá dostat, ale podle všeho je tam několik miliónů lidí na útěku, mnoho miliónů lidí ohrožených hladem a paradoxně se o této situaci vůbec nemluví. Je na tom zajímavé, že to není jenom případ České republiky, ale když se bavím například s kolegy v Evropě, tak vlastně všude se Nigérii takovým zvláštním způsobem takřka nedostává pozornosti.

Čím je toto přehlížení problémů Nigérie způsobené?

Nejste první, kdo se ptá. Nevím, jestli to není určitou zanedbaností do bližšího okolí, které se nás dotýká více a je hlídanější, nebo také tím, že podobné obtíže se tam vůbec dostat, jaké máme my, mohou mít i novináři. To by také mohlo hrát roli. Potom mě napadá, a my to zdůrazňujeme často, že když se řekne „hlad v Africe“, tak lidé si často představí opakující se sucho a berou ho jako jedno z mnoha dalších such v Africe. Na tomhle hladu jedůležitě, že není způsobené suchem, ale lidmi, a proto si zaslouží vaši pozornost.

Pro současnou veřejnost je nejzajímavější asi vaše působení v Sýrii. Mohl byste přiblížit zkušenosti s tímto konfliktem?

Jak situace vypadá? Došlo od masakrů v Aleppu k nějakému zlepšení?

Sýrie je hodně vidět, hodně o ní mluvíme. Na druhou stranu Sýrie je takovým naším zdrojem frustrace. Víte jistě, že Lékaři bez hranic mají v Sýrii největší operaci všech dob – snažíme se dělat, co můžeme, pořád tam provozujeme několik vlastních nemocnic a více než sto padesát jich podporujeme. Zároveň ale víme, že je to kapka v moři v porovnání s tamními reálnými potřebami. Váží se to k bezpečnosti a k tomu, že pět našich spolupracovníků bylo v Sýrii zadrženo, od té doby tam nemáme mezinárodní spolupracovníky. V Sýrii je klíčový problém nedostatek respektu ke zdravotnickým zařízením, k jejich nestrannosti, neutralitě, humanitární pomoci, a to je vlastně asi to nejhorší. Je pro mě těžké mluvit o situaci v Sýrii, protože opakujeme několikrátým rokem to stejné. Ať si kdokoli zkusí představit šestý rok mimořádně brutální občanské války, kdy žádná strana nemá dostatek respektu nebo se nesnaží umenšit utrpení civilistů a zmírnit zásahy

POKRAČOVÁNÍ NA →

s. 04

Pavel Gruber

ŘEDITEL, LÉKAŘI BEZ HRANIC ČR

V minulosti působil jako vedoucí oddělení humanitární a rozvojové pomoci v organizaci Charita ČR, poté se angažoval jako předseda správní rady Českého fóra pro rozvojovou spolupráci a od konce roku 2011 působí na pozici ředitele v české pobočce Lékařů bez hranic. ■

ÚVODNÍK

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

právě držíte v rukou šesté číslo Chronicle, vydané ku příležitosti slavnostního zahájení Závěrečné konference již XXII. ročníku. I dnes, tak jako v minulých letech, vás čeká řada projevů významných osobností, které promluví k více než 300 studentům z celé České republiky. Ti během dne rovněž vystoupí a vyzkouší si tak roli diplomatů, na kterou se na projektu připravovali od loňského podzimu. Přípravný tým a několik desítek hostů se je během pěti sobot snažilo připravit nejen pro roli diplomata, ale také pro jejich budoucnost – ať už profesní, studijní nebo osobní.

Nyní účastníci dostanou možnost zúročit veškeré své nabyté vědomosti a znalosti během následujících tří dnů konferenčních jednání, na kterých budou vystupovat v rolích zástupců jednotlivých zemí. Nic z toho by se ale neuskutečnilo bez podpory našich partnerů a sponzorů, které si nemírně vážíme a která nám pomáhá vzdělávat mladé lidi a podporovat je v rozvoji.

To, že účastníci došli až sem, vyžadovalo nesmírnou píli a usilovnou snahu. A to nejen snahou a zájmem, který věnují světu okolo sebe, zájem, se kterým objevují nové věci, a zapálení, které jsou pro úspěch v dnešním světě téměř nezbytné. Mám na mysli také snahu jejich rodičů, kamarádů i učitelů, kteří je v jejich zájmu podporují a také politiky, diplomaty a další významné osobnosti veřejné sféry, kteří jim jdou dobrým příkladem. To často není jednoduché, věřím ale, že Pražský studentský summit pomáhá svým účastníkům tuto roli přijímat. Doufám, že se jí zhostíte s grácií. ■

Eva Prudilová

hlavní koordinátorka

ZDRAVICE GENERÁLNÍHO TAJEMNÍKA OSN

Poselství Pražskému studentskému summitu

ARCHIV OSN

Je mi potěšením pozdravit tento Model OSN.

Lidé napříč světem jsou dnes propojeni. Konflikty, ničení životního prostředí, chudoba a bezprávi se dotýkají každého. Musíme pracovat společně ve věci všeobecné lidskosti. Všichni rodiče chtějí lepší život pro své potomky. Všechna náboženství si váží míru. Všechna společenství prosperují tehdy, když oceňují rozmanitost.

V Modelu OSN si rozšiřujete obzory. Tím, že se učíte a navazujete kontakty, můžete být součástí snahy OSN nastolit mír, zajistit lidská práva a umožnit všem lidem důstojný život.

Volám po nárůstu mírové diplomacie – a zdůraznění nutnosti předcházet válkám. Pomocí Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 pracujeme na zlepšení životních podmínek všude po světě.

Z vašeho elánu a nápadů můžeme mít prospěch ve všech těchto oblastech. Doufám také, že sledujete naše účty na sociálních médiích a zůstáváte plně zapojení ve svých komunitách.

Spojené národy stojí při vás, kdykoliv zastáváte naše sdílené hodnoty. Vytvořme společně solidárnější, inkluzivnější a mírumilovnější svět. ■

J. E. António Guterres

generální tajemník OSN

PRAŽSKÝ STUDENTSKÝ SUMMIT

Pořadatel Summitu: AMO

Pořadatelem Pražského studentského summitu je Asociace pro mezinárodní otázky. Asociace letos oslaví 20 let své existence; připomeneme si to právě v době, kdy bude probíhat konference 22. ročníku PSS. Jak může být projekt starší než jeho organizátor? A jaký je vztah AMO a PSS?

AMO byla založena v dubnu 1997. A předchůdce dnešního PSS, Model OSN, v té době uzavíral svůj druhý ročník. Právě úspěch nápadu simulovat jednání OSN vedl ke vzniku AMO – bylo jasné, že projekt má smysl i perspektivu a bylo potřeba zajistit jeho budoucnost. Organizátoři tedy založili neziskovou organizaci, která v něm nejen chtěla pokračovat, ale měla za cíl se věnovat mezinárodním vztahům obecněji.

Asociace rostla, získávala pověst nezávislé a dobře fungující neziskové instituce, zapojovala se do nových projektů a budovala si jak odborné zázemí dovnitř, tak i napojení na podobné organizace v ČR a v zahraničí. Postupně se v AMO vybudovaly tři pilíře, na nichž činnost celé organizace stojí.

Odborné aktivity AMO byly zastřešeny vznikem Výzkumného centra AMO. Asociace se tím transformovala na tzv. „think-tank“ – instituci publikující odborné výstupy týkající se různých oblastí mezinárodních vztahů, která situaci nejenom hodnotí, ale umí dodat i vlastní názor a doporučení.

I mezinárodní projekty, druhý pilíř AMO, se dále rozvíjely, organizace se specializovala na takzvanou transformační

spolupráci: na pomoc při budování demokratických struktur v zemích, které tuto podporu potřebují. A tyto aktivity realizuje jak tam, kde o pomoc usilují, tak i tam, kde vlády této činnosti příliš nepřejí. AMO působila na Kavkaze, na Ukrajině, v Bělorusku a na Blízkém východě.

Vzdělávací projekty, které jsou původním pilířem činnosti AMO, dále hrají klíčovou roli. Samotný Pražský studentský summit se dynamicky rozvíjel a zůstal největším projektem AMO. Podařilo se zajistit téměř nemožné – aby byl plně profesionální ve své vnější podobě i odborně náplni, ale zároveň byl i nadále zajišťován skupinou motivovaných dobrovolníků. Uchoval si tím vnitřní energii k dalšímu zlepšování a zůstal atraktivní pro účastníky i samotné organizátory.

AMO má přes stovku členů a desítky dalších spolupracovníků, za 20 let její historie se do ní zapojily tisíce mladých lidí. Každý z nich si může odnést dobrý pocit z toho, že udělal něco prospěšného pro sebe i pro jiné. Pražský studentský summit může být pro jeho účastníky vlastně jen počátkem cesty, která je bude formovat i nadále. ■

Antonín Berdych

bývalý předseda správní rady AMO

NA VEJSLUŽKU
od babičky
UŽ JSI
STAREJ

Fér-mix
s příchutí
kakao
100 g

Sojoví
klasický

KARLO

ZAČNI SPRAVOVAT SVÉ FINANCE
SE STUDENTSKÝM ÚČTEM G2 OD KOMERČKY.
TEN MŮŽEŠ MÍT ZDARMA A DOSTAT K NĚMU
BONUS 350 Kč ZA ISIC!

G2
OD KOMERČKY

WWW.G2.CZ
800 42 62 52

G2 OD KOMERČKY

ROZHOVOR Pavel Gruber: Stálí členové UNSC porušují Ženevské konvence

POKRAČOVÁNÍ Z TITULNÍ STRANY

proti civilním a zdravotnickým cílům. To, že polovina obyvatel Sýrie je na útěku, asi mluví za všechno.

Jak byste popsal současné válečné strategie, buď v Sýrii nebo nějak obecněji? Jaké jsou vaše zkušenosti se způsoby vedení váleek?

Já zase můžu mluvit specificky z našeho pohledu. Možná touhle otázkou narážíte na náš projekt, kterému říkáme Medical Care Under the Fire. Projekt se snaží ukázat, že přibližně od roku 2015 prudce stoupá počet našich a námi podporovaných zdravotnických zařízení, které byly cílem útoku. Důvody jsou různé, dopad je vždy stejný. Pokud to vede k tomu, že zařízení je zničeno nebo že se z toho místa musíme stáhnout, není to jen o konkrétní materiální škodě a ztrátě lidských životů, byť to zní hloupě, protože ztráta lidských životů je vždy to nejhorší. Ale měl jsem na mysli hlavně širší souvislosti, naše nemocnice jsou často jediné pro sto, dvě stě tisíc lidí, takže zničení takové nemocnice má často ohromný dopad. Třeba naše trauma centrum v Kundúzu na severu Afghánistánu bylo jediné, které v té provincii působilo. To znamená, že momentálně tam podobný typ péče prostě není dostupný.

Ano, narážela jsem na toto, správně jste to odhadl. Mám na to i další otázku, na ten konkrétní zásah v Jemenu, kde došlo k útoku na dvě vaše nemocnice. Máte nějaké objasnění, proč k útokům došlo? Vy jste se vyšetřování věnovali. Víte, kdo je viníkem? A je možné podobným neštěstím do budoucna předcházet?

Řeknu dvě věci. Pokud se ten účastník nepřizná, tak my to nikdy nemůžeme vědět, můžeme se to vždycky jenom domnívat. Můžeme předpokládat, že v té konkrétní oblasti operovalo letectvo jenom jednoho státu nebo můžeme spoléhat na nějaká nepřímá svědectví, ale pokud se útočník nepřizná, tak my v nemocnici, kde nepracují žádní vojenští experti, kteří by to byli

ARCHIV PSS

schopni analyzovat, nemůžeme definitivně rozhodnout, zda byl útočník z té nebo druhé strany. A navíc, když si představíte, že nemocnici zasáhne uprostřed noci raketa, tak těžko určovat, odkud ten výstřel vyšel. Jak tomu předcházet? I když počet útoků roste, my jsme pořád přesvědčení, že to, co děláme, je ta nejlepší možná strategie. To znamená poskytovat nestrannou, neutrální lékařskou péči, v nemocnici ošetřit každého, kdo přijde. To znamená bez ohledu na to, v jaké náboženství věří, k jakému kmenu přináleží, k jaké bojující straně patří, jediným kritériem musí být jeho zdravotní stav. Čím víc lidí ošetříte, tím větší důvěru místní komunity získáte. Potom tu jde skutečně o vysvětlování zásady, že na nemocnice, pacienty a personál se neútočí. Samozřejmě to není tak, že bychom nedělali nic dalšího, dá se také udělat řada technických opatření – je tam vždy člověk zodpovědný za bezpečnost, který komunikuje se všemi stranami a sleduje atmosféru v okolí a měl by být schopen vysledovat, že se třeba mění nálada a je potřeba včas evakuovat lidi. Každá ta nemocnice má prostor, kterému se říká „safety room“, místo, kam se personál může schovat, jsou tam zásoby vody, jsou tam zásoby jídla. Hrozně důležité je, že do naší nemocnice nesmí nikdo vstoupit s žádnou zbraní. I v těch zemích, kde lidi normálně nosí zbraně, ji odevzdává na vrátnici. To jsou všechno technická opatření, jež mohou pomoci v případě nějaké náhodné střelby, náhodného zásahu. Ale v případě, že se někdo rozhodne nemocnici vybombardovat, tak nám samozřejmě žádná technická opatření nepomohou.

V rozhovoru pro ČT24 uvádíte, že čtyři z pěti stálých členů Rady bezpečnosti nedodržují Ženevské konvence, ale už

jste neuvedl kteří. Mohu se zeptat, kteří z těch členů je porušují?

To bylo míněno na Sýrii, protože právě konfliktu v Sýrii se aktivně účastní ruské, americké, francouzské i britské letectvo. K útoku v Afghánistánu se přiznaly Spojené státy. Útoky v Jemenu – jediná válčící strana, která disponuje letectvem, je koalice vedená Saudskou Arábií, která má silnou podporu Velké Británie a Spojených států. Jsou to všichni stálí členové kromě Číny.

Máte nějaké informace o tom, jak vypadá současná diskuse v mezinárodních organizacích, kde se dialog na toto téma vede?

Existují dva velké projekty. O tom našem jsem mluvil. Pak ještě existuje druhý velký projekt, který se jmenuje Health Care in Danger, což je projekt Mezinárodního výboru červeného kříže. Tam je hrozně těžké to, že je potřeba mobilizovat lidi, mluvit o tom. Před časem jsme měli příležitost vystoupit na zasedání Rady bezpečnosti OSN. Vystoupil tam prezident Mezinárodního výboru Červeného kříže a prezidentka Lékařů bez hranic. Problém je v tom, že nás Rada bezpečnosti opět ujistila, že Ženevské konvence platí a že na civilní cíle se neútočí, ale útoky pokračovaly. Byť je třeba nevedli přímo členové Rady bezpečnosti, ale rozhodně je vedly síly, na které oni mají vliv.

Takže si myslíte, že hlavním problémem je popírání?

Ani ne popírání, ale je velký rozdíl mezi tím, co deklarují, a tím, co se v praxi děje.

Jaké další způsoby pro zabezpečení nemocnic Lékařů bez hranic, členů misí a pacientů používáte?

Dříve než se nějaký projekt začne, musíme mít jistotu, že všechny válčící strany chápou naši pozici a chápou naše hodnoty a máme od nich určité garance o tom, že

naši nestrannost budou respektovat. Až teprve potom můžeme otevřít nemocnici a zavést zbytek technických opatření, o kterých jsem mluvil dříve. To je další aspekt dneška, bývaly časy, kdy většinu konfliktů tvořily dvě válčící strany, to je dnes už takřka výjimkou, bývá tam těch stran víc. **Je častější formou pomoci poskytnutí financí a prostředků, nebo častěji vysíláte do místa neštěstí vlastní lidi?**

Náš preferovaný model je posílat do místa vlastní lidi a poskytovat pomoc sami. Souvisí to se dvěma aspekty. Předně s tím, že v „genech“ Lékařů bez hranic je, že jsme „emergency“ organizace, to znamená, že potřebujeme rychle pomáhat na místě, čehož většinou místní kapacity nejsou schopné. Naší výhodou je totiž naše silná logistika v pozadí, kdy jsme schopni opravdu v řádu desítek hodin dopravit na místo lékaře a sestry i s veškerým vybavením tak, aby mohli rychle zachraňovat životy. Dalším aspektem je také přinášení svědectví, o kterém jsme mluvili na začátku. My přinášíme svědectví všech událostí, kterých jsme přímo účastni. Pokud v té situaci nejsme, tak o ní nemluvíme. To je dalším důvodem, proč preferujeme být přímo na místě. Pokud

někde zůstaneme dlouhodobě, tak je jasné, že se snažíme vyškolit co nejvíce místních odborníků a hledáme partnera, který by po nás ten projekt převzal. To je vidět také na číslech z našich misí, máme zhruba tři tisíce mezinárodních spolupracovníků a skoro tři sta tisíc místních. Ten poměr je tedy opravdu takový, že ve finále to jsou právě místní zaměstnanci, kdo jsou páteří naší činnosti. **Takže se daří nacházet místní partnery?**

Daří se je nacházet, ale je potřeba říct, že je to někdy hrozně těžké a stává se nám, a není to výjimečné, že nemáme komu nemocnici předat, a tak na místě zůstáváme třeba o rok nebo o dva déle, než jsme chtěli. Existují dva aspekty, které předání dělají hodně těžké. Jeden je, že chceme udržet standard námi nastavené léčebné péče, nebo aby se mu ten, kdo to po nás přebírá, přiblížil. A musím říct, že naší prioritou je předat zařízení ideálně místnímu ministerstvu zdravotnictví nebo samosprávě. A ta další věc je, že bychom rádi zachovali bezplatnou péči, kterou jsme provozovali

my, a to samozřejmě hledání partnerů znesnadňuje.

Jaký je rozdíl mezi humanitární pomocí po přírodní katastrofě a humanitární pomocí ve válečném konfliktu?

Hlavní rozdíl, který vnímám mimo technické aspekty, je, že Lékaři bez hranic se poslední dobou soustředí víc a víc na ozbrojené konflikty. Je to proto, že u přírodních katastrof je odpověď na události poměrně dobrá a angažujících se aktérů přibývá, i když v úplně první fázi je to pořád problém, a pomoc bývá relativně solidní. U ozbrojených konfliktů je ta tendence opačná. Řada organizací bojuje s tím, jak si nastavit míru akceptace rizik, a někdy je tato míra nastavena tak, že velmi ztěžuje poskytování pomoci. Samozřejmě bezpečnost vašich lidí musí být prioritou, takže najít tenkou hranici, kdy ještě zůstat a kdy odejít, je hrozně těžké. Tohle je asi na holistické úrovni hlavní rozdíl, který vidím. ■

Linda Coufalová

šéfredaktorka Chronicle

O ČEM JEDNÁME?

(Staro)nová hrozba světovému míru – vesmírné zbrojení

Když 2. srpna 1955 Sovětský svaz oznámil, že hodlá (podobně jako Spojené státy) do vesmíru vypustit satelit, začaly tzv. vesmírné závody. Až do rozpadu Sovětského svazu pak západní a východní blok usilovaly o dominanci v kosmickém prostoru. Určité dědictví si však tyto závody nesou dodnes – nebezpečí vesmírné války.

Organizace spojených národů nelenila a již 4 roky po začátku vesmírných závodů zřídila Výbor pro mírové využití kosmického prostoru. Během mnoha let jednání se podařilo uzavřít několik mezinárodních smluv, za vůbec nejvýznamnější se dodnes považuje Kosmická smlouva z roku 1967. Ta mimo jiné zakazuje umísťovat zbraně hromadného ničení do vesmíru, na Měsíc či jiná nebeská tělesa, zároveň si z nich žádný stát nesmí přivlastnit jakoukoli část. Měsíc a jiná nebeská tělesa jsou také smlouvou určena výhradně k mírovým účelům. K dalšímu řešení problematiky vznikla v roce 1979

Konference o odzbrojení, na které se debaty vedou i dnes.

S rozvojem moderních technologií však stoupala i hrozba útoků z vesmíru i v něm, několik států (včetně vesmírných mocností Ruska a Číny) proto v roce 2002 dalo podnět k možnému řešení. Podle zveřejněného dokumentu by podobné ustanovení jako pro Měsíc a jiná nebeská tělesa (tedy využití výhradně k mírovým účelům) mělo platit i pro samotný vesmír. Rusko a Čína pak o 6 let později předložily konkrétní návrh smlouvy, který by mezinárodní společenství mělo projednat. V přibližně stejné době představila Evropská unie svůj plán na nezávazná opatření, která by mohla fungovat jako pravidla dopravního provozu ve vesmíru.

Oba dokumenty procházely diskuzemi a v roce 2014 byly oba svými navrhovateli aktualizovány. Mezitím se na půdě OSN podařilo ustanovit pracovní skupinu expertů, která navrhla opatření pro transparentnost

a budování důvěry. Rusko a Čína navíc nově prosazují politiku, kterou slibují neumísťovat zbraně do vesmíru jako první, ta však zatím nemá podporu širšího mezinárodního společenství. Také rusko-čínský návrh mezinárodní smlouvy je podrobován kritice, odpůrci návrhu vyčítají zejména nedostatečné ověřování, malý rozsah omezení a opomenutí protisatelitních zbraní.

Konference o odzbrojení je v poslední době ochromena, navíc v ní nejsou zastoupeny zdaleka všechny země světa (výrazně chybí např. země Afriky či Balkánu). Plodné diskuze a možné výsledky proto spíše můžeme čekat na půdě OSN, a to konkrétně ve Výboru Valného shromáždění pro odzbrojení a mezinárodní bezpečnost. ■

Václav Malina

redaktor Chronicle

NOVINKY Z MEZINÁRODNÍCH ORGANIZACÍ

EU

- „Evropa je připravená převzít větší odpovědnost, chránit své hodnoty a občany a podporovat stabilitu i ve svém sousedství,“ stojí v návrhu deklarace k šedesátému výročí Evropské unie, prioritou je vnitřní bezpečnost a silnější postavení EU v mezinárodním prostředí.
- S kritikou se setkal model vícerychlostní Evropy, který zajišťuje postupnou integraci, tedy dosažení cílů nejdříve ekonomicky i politicky vyspělejšími státy. Proti údajnému dělení Evropy vystoupily východní státy, především Polsko, které také jako jediný stát Unie nepotvrdilo znovuzvolení svého rodáka Donalda Tuska předsedou Evropské rady.

OSN

- Aplikovat mechanismus vynucující mezinárodní právo je cílem kampaně #ProtectJournalists, nad kterou debatovali generální ředitel Reportérů bez hranic Christophe Deloire a výkonný ředitel Komise pro ochranu novinářů Joel Simon. Právě za posledních pět let byl zaznamenán nejvyšší počet únosů či zabití novinářů za účelem potlačení svobody slova v historii.
- Tématem letošního Mezinárodního dne žen jsou „Ženy v měnicím se světě práce“. Mezi hlavními body agendy UNWomen pod heslem Planeta 50-50 je vzdělávání a odstranění diskriminace a násilí na ženách do roku 2030.

NATO

- Slova generála Paula Selva potvrdila informace o tajném rozmístění ruských střel s plochou dráhou letu. Moskva odmítla obvinění Pentagonu o porušení odzbrojovací dohody, na něž už v minulosti upozorňovala Obamova administrativa.
- Kvůli agitaci u turecké menšiny za podporu reformy ústavy, která by výrazně rozšířila pravomoci tureckého prezidenta Erdogana, přijela do Nizozemí ministryně Fatma Kayaová. Poté, co ji nizozemské úřady eskortovaly do Německa jako nežádoucí, požadují Turci omluvu. S podobným zacházením se setkali Erdoganovi příznivci i ve Švédsku.

VÝZNAMNÉ HISTORICKÉ UDÁLOSTI

Monroeova doktrína a dvě století americké zahraniční politiky

Ačkoliv není americká zahraniční politika, na rozdíl od politiky domácí, tolik proycena důrazem na tradice a odkaz raného období republiky, vliv myšlení Otců zakladatelů je stále patrný.

Příkladem budiž již téměř dvě století přežívající princip známý jako Monroeova doktrína. Prezident James Monroe ji vyhlásil v projevu o stavu Unie v roce 1823 – oznámil, že snahy cizích mocností zasahovat do dění na americkém kontinentu budou USA považovat za akt nepřátelství. Naopak Spojené státy se výměnou za to neměly angažovat v záležitostech mimo domovský kontinent, čímž navázal na izolacionistické teze George Washingtona. Čas jejího vyhlášení nebyl náhodný, ve dvacátých letech 19. století docházelo v Latinské Americe k bojům o nezávislost a USA chtěly zabránit tomu, aby se do situace vložily evropské koloniální velmoci, a jih amerického kontinentu se tak stal jejich bojištěm. Američtí politici si rovněž chtěli pomocí Monroeovy doktríny pojistit klid pro expanzi směrem k Pacifiku.

Na aplikaci si ale Monroeova doktrína musela počkat až do roku 1865, kdy USA diplomaticky a vojensky podpořily úspěšnou revoluci mexického prezidenta Juáreze proti Francouzi dosazenému císaři Maxmiliánovi, bratrovi rakouského císaře Františka Josefa. O čtyři desítky let později doplnil prezident Theodore Roosevelt Monroeovu doktrínu tím, že USA budou na jihoamerických zemích vynucovat legitímni nároky evropských zemí, aby tak zabránily vojenským akcím Evropanů na západní polokouli – když vyslal americké jednotky do několika latinskoamerických států, které tak dlouho nesplácely své dluhy vůči evropským velmocem, až ty začaly hrozit vojenským zásahem proti nim. Nedlouho poté však americké vojenské angažmá v první světové válce zasadilo Monroeově doktríně, obzvláště jejímu izolacionistickému rozměru, první ránu. Následovala ještě významnější účast ve

druhé světové válce, na jejímž konci se USA vynořily jako lídr nového mezinárodního řádu. Spojené státy navíc poprvé ve své historii vstoupily při založení NATO do trvalé aliance.

Monroeova doktrína však znovu ožila jakožto vymezení amerického kontinentu jako výlučné sféry vlivu USA. Právě jí odůvodnil prezident Kennedy ostrý postup při kubánské krizi. Dalším administrativám pak sloužila jako důvod pro intervence a podporu USA nakloněných diktatur v Latinské Americe. Spolu s koncem studené války však přestaly Spojené státy ve velké míře ovlivňovat dění v jihoamerických zemích, za mrtvou ji pak na summitu Organizace amerických států v roce 2013 prohlásil americký ministr zahraničí John Kerry. Někteří její konec hledají už v americké faktické nečinnosti při válce o Falklandy. Jak ale upozorňuje Daniel Erikson: „[...] Monroeova doktrína zemřela od svého zformulování v roce 1823 již mnohokrát, ale jen aby se pokaždé znovu objevila v trochu odlišné podobě v jiném historickém okamžiku.“ ■

Jakub Kopřiva
redaktor Chronicle

Baví vás jedna? Naučte se vyjednávat v praxi.
Studujte obor **MEZINÁRODNÍ VZTAHY A EVROPSKÁ STUDIA** na MUP.
www.mup.cz

TOPICS OF TODAY

Ever since the news of Trump's presidency has surfaced, a lot of the fears that once seemed to be irrational have slowly started to become reality. Trump's campaign promises and the decisions that he has made during his presidency, adopting an "America first" policy, has marked a new age for international organizations. The somewhat irrational statements made by president Trump in the heat of the moment have alerted several countries, but the one statement, the one decision which caught a group of countries off-guard was the one regarding NATO.

President Trump's statements are known to be somewhat unclear or always need further explanation and clarification, but one thing was clear. Each country must pay its fair share. This means that member countries should meet the two percent GDP target set by NATO. A target like that, as low as it might seem, has not been met and possibly will not be met by a handful of members, which raises the question of what the future hides for NATO.

One thing is certain, NATO will become more vulnerable, especially given the fact that majority of the major allies has already suffered unrest and instability in their countries. And losing a power like the US, due to some members' inability to meet the target, would radically jeopardize the position of most Balkan countries, who are so dependent on the US presence in fending off any possible attempts of annexation by neighboring Russia.

Furthermore, for some this may sound as an extreme point of view regarding the situation at hand, however, when asked about the obvious annexation of Crimea, President Trump simply noted that "He would look at it." These statements, as banal as they might seem, are worrying enough to make countries doubt the safety offered to them by NATO. If the US maintains its position and doesn't support NATO, then it doesn't necessarily mean that the current administration will take a similarly strict stance towards Russia. The fears of the many are sadly and slowly seeming to

become more real as the latest statements of the heads of some member countries implied that the somewhat of an ultimatum given by president Trump will not be achievable until at least 2020.

Despite the majority wanting these decisions to be another hasty statement, for which president Trump is generally known, we can always look back at some of his campaign promises, which struck us as absurd and beyond reach, and ponder about the endless possibilities of these statements. Nevertheless, the question of NATO's future has never been seriously brought up since its inception 68 years ago by any of the US presidents, who have never doubted or undermined its presence. However, the future now remains unclear and the volatile decisions made by the current administration only affirms its indefiniteness. ■

Rafat Kurdi
redaktor Chronicle

PRAŽSKÝ STUDENTSKÝ SUMMIT

Je unikátní tím, že je jedinečný

Když se před mnoha lety televizní reportérka po závěrečné konferenci zeptala vyčerpaného zástupce hlavního koordinátora, v čem je Pražský studentský summit unikátní, jediná odpověď, na kterou se v tom okamžiku zmožil, bylo tautologické konstatování „v tom, že je v Evropě jedinečný“. Mým velkým štěstím je, že tento článek píše v dostatečném předstihu, neboť vysvětlit čtenáři, jaká je idea Pražského studentského summitu a v čem je tak unikátní, není vzhledem jeho k více než 20leté historii vůbec jednoduchý úkol.

Pražský model Spojených národů, jak se Summitu dříve říkalo, vznikl v polovině devadesátých let. Na pozadí mizejících relikvů socialistického školství by tehdy málokoho napadlo přemýšlet o vzdělávání českých středoškoláků o globálních problémech a rozvoji jejich soft skills. V takovém prostředí se v roce 1995 najednou objevil Pražský model Spojených národů – inspirovaný americkými zkušenostmi s takzvanými MUNs – a jako jeden z vůbec prvních

projektů neformálního vzdělávání v české kotlině zazářil.

Dnes je Pražský studentský summit více než jen diplomatickou simulací: sestává ze tří částí – Modelu OSN, Modelu NATO a Modelu EU – a studenti se zde vzdělávají nejen formou diplomatických jednání a vyjednávání, ale účastní se rovněž rozsáhlé přípravné části. Jejím hlavním účelem je obohatit je o co nejvíce znalostí, dovedností a věst je ke kritickému utváření vlastních postojů. Nejen kvůli závěrečné konferenci, ale i pro jejich budoucí občanský či pracovní život.

Občanské vzdělávání a výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, jakož i nezbytnost kritického přemýšlení jsou v dnešním světě podstatnější než kdy dříve. Pražský studentský summit se je pokouší rozvíjet již přes dvě dekády a snaží se v tom stále zdokonalovat.

Nic z toho by však nemohlo fungovat bez vůle a ochoty dělat něco navíc. Pražský studentský summit před mnoha lety

založili nadšení studenti, ti jej také dnes vedou a připravují ho pro studenty, kteří je pak v jejich rolích nahradí, aby dále vzdělávali další a další generace účastníků. Není bez zajímavosti, že díky nadšeným studentům – „summitákům“ – vznikl i jeden z nejvýznamnějších českých think-tanků, Asociace pro mezinárodní otázky, který je dnes již plně profesionální organizací.

Pokud bych se měl proto pokusit vytyhnout ideu, která za Summitem stojí, je to vůle a ochota zajímat se o okolní svět a měnit ho – a to jak v rovině našich životů, sebevzdělávání se a zlepšování vzdělávacího prostředí pro ostatní, tak na globální úrovni, která je předmětem našich simulovaných jednání. ■

Filip Jelínek
zástupce hlavní koordinátorky

MODEL OSN

UNSC

Patnáct vážených velvyslanců zastupujících své státy na půdě Rady bezpečnosti se dnes schází na závěrečné konferenci Pražského studentského summitu. Po slavnostním zahájení na ně čekají tři jednací dny, během kterých se pokusí vyřešit zásadní světové problémy ohrožující mezinárodní mír a bezpečnost.

Velvyslanci Rady bezpečnosti si témata, o kterých budou jednat, tradičně volí sami na začátku jednání – a ne vždy se shodnou. Lze tedy očekávat lýtý boj o zařazení a pořadí některých navrhovaných bodů. Hlasování o agendě je navíc hlasováním podstatným, při kterém disponují stálí členové rady – Čína, Francie, Rusko, Spojené království a Spojené státy – právem veta. Při jejich ne-souhlasu se tedy o ničem jednat nebude.

Jako jedno z témat, které by velvyslanci chtěli diskutovat, zazněla bezpečnostní situace na Ukrajině. To je logické – Ukrajina je v letošním roce jedním z nestálých členů rady a zájem pokusit se ukončit vleklý konflikt s Ruskem podporovanými separatisty jistě má. Otázkou však je, zda se proti zařazení tohoto bodu na agendu jednání nepostaví právě velvyslanec Ruské federace.

V kuloárech jsme rovněž zaslechli možnost projednávat otázku jaderného programu KLDR. Dosavadní pokusy zastavit jaderný a raketový program zbídačené země nebyly úspěšné – možná nadešel čas využít jiných prostředků než sankce?

Třetím zvažovaným tématem je bezpečnostní situace v Sýrii. Nešťastná země sužovaná již od roku 2011 bojem mezi vládními

ARCHIV PSS

silami podporovanými Ruskem na jedné straně a více či méně islamistickými bojůvkami na straně druhé se na agendu Rady bezpečnosti dostává pravidelně bez valného výsledku. Třeba však tentokrát členské státy odloží své spory a přinesou zemi mír. ■

Jan Papajanovský

předseda

ARCHIV PSS

DISEC

Mohlo by se zdát, že páté – závěrečné – přípravné setkání předznamenává, že se XXII. ročník Pražského studentského summitu nachýlil ke svému konci. Opak je ale pravdou. Koncem pátého setkání tento ročník vrcholí! Čekají nás poslední čtyři dny, kdy využijeme všechny nabyté zkušenosti a informace z přípravné části projektu.

Na začátku ročníku naproti sobě stálo šest členů předsednictva Prvního výboru Valného shromáždění (DISEC) a čtyřicet – po informacích dychtivých – studentů středních škol ze všech koutů České republiky. Očekávání obou stran byla veliká. Jakožto osoba

zodpovědná za plynulý chod DISEC, jeho agendu a program musím říci, že tato očekávání byla naplněna, ba co více – v mnoha ohledech byla předechnána.

Za poslední půlrok si delegáti DISEC mohli procvičit své soft-skills, a to konkrétně při přednáškách na rétoriku či prezentační dovednosti, nedílnou součástí práce v orgánu byly aktivity spojené s vyhledáváním informací a jejich kritické vyhodnocení. Taktéž nás svou přítomností poctil JUDr. Milan Lipovský, PhD. z Právnické fakulty UK se svou přednáškou týkající se fungování mezinárodního práva smluvního, která dala dobrý základ pro pochopení procesu schvalování oficiálních dokumentů DISEC.

Nedílnou součástí všech přípravných setkání na půdě VŠE byly přednášky předsednictva DISEC na jednotlivé projednávané body agendy. Konkrétně se jednalo o Postavení žen ve válečných konfliktech, Prevence závodu ve zbrojení ve vesmíru a Obchod s konvenčními zbraněmi. Tyto přednášky měly jasný úkol – uvést delegáty do dané problematiky a připravit je po faktické stránce na konferenční jednání.

Já, společně s celým předsednictvem DISEC, pevně věřím, že konferenční jednání se ponese v duchu myšlenky Roberta F. Kennedyho „Only those who dare to fail greatly, can ever achieve greatly.“ Doufám, že touto větou se přiblížíme co nejvíce k jednání opravdového Prvního výboru Valného shromáždění. ■

Robert Květoň

předseda

ECOFIN

Od posledního přípravného setkání neuplynuly ještě ani tři týdny, přesto se opět scházíme na půdě Summitu, abychom dnes zahájili závěrečnou konferenci. Ta završuje celý ročník, a právě na ni jsme se vás snažili během pěti přípravných setkání vybavit co nejvíce znalostmi a co nejlepšími dovednostmi. Závěrečná konference totiž představuje mnoho práce – ačkoliv na dnešním slavnostním zahájení zaujímáte zejména roli posluchačů, už od zítřka budete tvůrci všeho dění a bude na vás poctivě projednat všechny body agendy, nalézt u každého z nich rozumný kompromis a vtělit jej do návrhu rezoluce.

Agenda simulovaného Hospodářského a finančního výboru Valného shromáždění OSN pro tento ročník sestává, jak jste se sami jistě přesvědčili, z velmi složitých, náročných a důležitých

HRC

První část našeho putování za poznáním lidských práv je za námi a ani se mi nechce zdát, že od doby, kdy jsem psal první takový článek, uplynulo již 5 měsíců. Za tuto dobu jste udělali velký krok ve vašich dovednostech, proto si pojďme společně připomenout to, co k němu směřovalo.

Od samotného počátku jsme se snažili koncipovat naše setkání co nejvíce interaktivně a s důrazem na praktické a ne jen teoretické dovednosti. Právě proto jste si například procvičovali své rétorické a argumentační schopnosti, které nevyužijete pouze nyní při závěrečné konferenci, ale především je oceníte ve vašem každodenním životě. V každém přípravném setkání jsme pro vás také připravili hru, díky které jste se mohli zábavnou formou dozvědět nové informace. Hlavním důvodem je ale fakt, že lidská práva nejsou úzce zaměřeným tématem, nýbrž právě naopak. Přemýšlet o lidských právech je možné pouze v souvislostech a při vědomí, že žádná pravda nemusí být pravdou stoprocentní. Tudíž právě v tomto oboru jsou výše zmíněné dovednosti téměř nezbytností při jakékoliv diskusi. Přitom ale nesmíme zapomínat na argumentační fauly, které nás leckdy při takové diskusi svádí na scestí. Z toho důvodu bylo několik našich aktivit zaměřeno na zamyšlení se nad komplikovaností zdánlivě jednoduchého problému. Též jsme zprostředkovali přednášku pana pplk. Foltýna, který se s námi podělil o své vlastní zkušenosti s aplikací humanitárního práva přímo v akci.

I přes všechny zmíněné body bylo hlavním cílem přípravných setkání připravit se na závěrečnou konferenci. K tomu sloužily

témat. Při diskusi nad bodem agendy s názvem Ženy a rozvoj se jistě střetnou rozdílné pohledy na nejen ekonomickou rovnost a rovnoprávnost žen a mužů. Na jedné straně zazní, že znevýhodňování žen má značné a negativní sociální a ekonomické dopady, a že je tak třeba aktivně usilovat o dosažení rovnosti žen s muži, i když se to nedaří ani v nejnávštějších zemích, z druhého tábora očekáváme obranu tradičního rodinného uspořádání a volání po tom, abychom narovnávání poměrů mezi pohlavími nechali probíhat organicky. Podobně vzrušenou debatu můžeme čekat i u bodu agendy Boj proti daňovým rájům. Téměř všechny státy se sice shodnou na nutnosti zásahů proti daňovým rájům, problém však vězí v tom, jak by měly vypadat. Největší zkoušku bude představovat bod agendy Reforma brettonwoodských institucí. Sladit zájmy velkých rozvíjejících se ekonomik na větším podílu na fungování MMF a Světové banky s přirozenou snahou vyspělých států a zejména USA zachovat si v obou institucích rozhodující vliv nebude nic jednoduchého – nelze vyloučit, že k tomu bude třeba zpracovat nový model fungování těchto institucí.

Třebaže se zdá, že mezi v ECOFIN zastoupenými státy existují ve všech projednávaných tématech nepřekonatelné rozdíly, není tomu tak. Místo pro kompromis je u každého bodu agendy. Možná nebude snadné jej nalézt a konsenzus na něm vybudovat, ale věříme, protože už vás známe, že nakonec uspějete. ■

Jakub Kopřiva

předseda

všechny aktivity spojené s našimi body agendy a se samotnou přípravou na jednání. Postupně jsme si prošli tři lidskoprávní témata: Moderní otroctví, Environmentální migraci a Lidskoprávní problematiku potratů. Již při pohledu na ně vidíme, že lidská práva protínají i společenská témata spojená s přírodou a s lékařstvím. Věříme, že tyto tři body agendy nebudou sloužit výlučně pro nadcházející jednání, ale že jste i díky nim rozšířili své obzory a znalosti.

Na závěr mi dovoluťe vám všem za předsednictvo popřát, abyste si náležitě užili zahájení závěrečné konference. Těm, kteří mají plenární projevy, též přejeme pevné nervy a hodně štěstí. Moc se těšíme, až s Vámi v sobotu zasedneme k jednacímu stolu! ■

Zdeněk Nevřivý

místopředseda

MODEL OSN UNESCO

Věřím, že mluvím za celé předsednictvo UNESCO, když řeknu, že nám poslední půlrok, pravidelně proložený pěti přípravnými setkáními, utekl jako voda. Postupně jsme měli tu čest pozorovat, jak se stoupajícím počtem workshopů rostou i znalosti a dovednosti našich delegátů. Teď už záleží jen na nich, jak tyto dispozice využijí v následujících konferenčních dnech.

UNESCO by samozřejmě nebylo tím, čím je, kdybychom v něm neprojednávali otázku světového dědictví. Památky nás provází už od třetího přípravného setkání a definitivně se s nimi rozloučíme zítra, tedy na prvním jednání dne konference. Ale hezky postupně. Cesta k závěrečným obhajobám byla náročná, místy trnitá, plná deadlineů a náročných úkolů, se kterými se ale ve výsledku delegáti vypořádali se vsí parádou – od výběru památky, přes vypracování samotné nominační dokumentace, anotace, prezentace a oponentury, až po zítra všemi netrpělivě očekávané (a obávané zároveň) obhajoby a s nimi spojený zápis jedné, delegáty zvolené památky na Seznam světového dědictví.

UNESCO však nejsou pouze památky, a proto i nás po uzavření nominačního procesu čeká jednání nad body agendy, které jsme lehce našukli již během přípravné části. Na posledním setkání se delegáti dohodli, že jednotlivé body agendy budou projednávat v pořadí opačném, než v jakém jim byly představeny. Začneme tedy otázkou Genderové rovnosti, kterou bude následovat problematika Cenzury internetu. Již proběhlá minijednání přinesla

UNEA

Na posledním přípravném setkání došlo ke schválení agendy pro letošní konferenci. Během krátké chvíle se vyprofilovaly dvě skupiny. První zastávala názor, že se při jednání má postupovat od rozsáhlejšího, obecného tématu zelené ekonomiky a růstu, přes správu lesních ekosystémů až po ochranu ohrožených druhů. Druhá skupina se klonila k postupu opačnému. Domnívala se, že ochrana ohrožených druhů se projedná rychle, bude schválena rezoluce a bude čas přistoupit i k dalším tématům. Upozorňovala, že pokud bude schválen návrh první skupiny, reálně hrozí, že se jednání zasekne na projednávání zelené ekonomiky a na další důležité body nezbyde čas.

Po zformování obou skupin se dostal na plénum návrh Ruské federace garantovaný celou řadou států, který předznamenal vítězství prvního názorového proudu. Tak se také po chvíli dalšího jednání stalo. Návrh prošel o tři hlasy.

Jak tedy bude vypadat konferenční jednání? Na úplném začátku proběhne speciální jednání o navyšování prostředků programu UN REDD. Zvláštní bude svojí časovou omezeností. Buď bude v určitém časovém úseku návrh schválen nebo časová lhůta uplyne bez jasného výsledku a ke změnám se UNEA nevyjádří. Hned od prvních minut se tak jistě můžeme těšit na velmi vypjatou debatu.

Pokračovat se bude schválenou agendou. Začneme od zelené ekonomiky, kde se pozornost bude věnovat zejména výrobě, průmyslu a dopravě. To jsou sektory, kde vyvstává otázka, jakým způsobem je změnit, aby byly šetrnější k životnímu prostředí, ale stále poskytovaly větší a větší výkony. Dojde k nějakému posunu?

ARCHIV PSS

dostatečně třaskavé diskuze plné potenciálu, zajímavých argumentů a myšlenek, a my doufáme, že delegáti své nadšení, kritické uvažování, konstruktivní návrhy a především zápal pro věc neztratí ani během konferenčních dnů. Ohniska konfliktu se dají očekávat u obou témat především v otázce náboženské a lidskoprávní; věřím však, že nezůstaneme pouze u nich.

Dovolte mi na závěr jménem předsednictva Generální konference UNESCO popřát (nejen) našim delegátům pevné nervy, plno strategických spojení, plodných jednání a především zážitků na celý život. ■

Petra Hubatková

místopředsedkyně Generální konference

ARCHIV PSS

Přijmou státy nové závazky? První výsledky jednání můžeme očekávat v sobotu večer nebo v neděli dopoledne.

Následovat by měla debata o správě lesních ekosystémů. Její předzvěstí je právě úvodní speciální jednání. Jednou z důležitých otázek je zakročení proti nelegální těžbě dřeva nebo proti příliš rychlé a rozsáhlé přeměně lesů na zemědělskou půdu. A jako závěrečný bod je naplánovaná ochrana ohrožených druhů. Můžeme očekávat další zpřísňování a lepší mezinárodní spolupráci? Na to si budeme muset počkat do pondělí, kdy bude konference zakončena. ■

Jan Hlaváček

předseda

MODEL NATO

Looking back at the very beginning of this year's Model NATO, it is quite memorable how the Ambassadors came with only one thing in mind – to gain the experience and the knowledge that this Model has been offering. It is safe to say that the delegates have been doing that with a thirst which was unquenchable from the very beginning.

This year's preparatory meetings focused not only on developing the Ambassadors' soft skills crucial for the negotiations, but also on the skills they found to be specifically useful for future usage in general. Each workshop was mainly focused on one topic, which was followed by regional working groups of six people, aimed at improving certain abilities through different activities. With that in mind, the participants started with the very crucial subject of Georgia's accession to NATO, followed by ISIS and its threats that seem to be causing volatility in both the Alliance member states and in the Middle East. Moreover, the delegates were lucky enough to find answers to the interesting but complex questions regarding ISIS from an expert on the subject, Bohumil Doboš, from the Faculty of Social Sciences of the Charles University. Lastly, the Ambassadors wrapped up the preparatory meetings with the very recent and complicated topic, Operation Sea Guardian. It goes without saying that whatever the Secretariat has thrown at the Ambassadors, they have managed to handle it with utmost professionalism and the desire for more.

But that was not all. The delegates had the chance to visit an army base in Strakonice as it has become more of a tradition. The XXII Prague Student Summit is slowly coming to an end, but what

MODEL EU

Pátý a závěrečný obraz prvního (přípravného) dějství naší evropské hry se nesl v duchu pochmurného pohledu na značně prořídle řady ministrů a prázdné židle po jejich nepřítomných kolezích. Na vině bylo, jak už to ve správných divadelních představeních bývá, vyostření situace těsně před přestávkou. V našem případě se konkrétně jednalo o invazi virů a bacilů. Nicméně ani ministryně a ministři, kteří tomuto ataku odolali, nebyli ušetřeni dramatu. Eskalující přípravná část celého Modelu na ně dopadla plnou silou v podobě náročného programu. V něm si každý z přítomných nejprve vyslechnul vyčerpávající přednášku k poslednímu nepředstavenému bodu konferenční agendy, již velmi rychle vystřídala zkouška odvahy našich ministryň a ministrů. Ti se museli v následných projevech na téma ne menší než samotná budoucnost evropské integrace postavit na jeviště sami za sebe a čelit značné převaze: jednadvacet na jednoho. Odměnou jim byl zejména potlesk a konstruktivní kritika z řad náměstkyň a náměstků Generální tajemnice. Ani po nich ale nenastala chvíle oddechu, projevy vystřídaly poslední úpravy jediného pravého konferenčního scénáře, tedy jednacího řádu. Celý první akt pak uzavřelo jednání na téma předcházejících projevů, které skutečně hýřilo barvami (ať už se jedná o bílou knihu či vizi různobarevné EU italského ministra). Zejména zástupci Španělska a Francie si zaslouží pochvalu kritiků za roli, kterou v tomto jednání sehráli.

Druhé dějství bude jen o trochu méně rozmanité v různých typech aktivit, než bylo to předchozí, nabídne ovšem o to zajímavější

ARCHIV PSS

is the better way to wrap it up than with a “bang”. The delegates await first and foremost the proposal of the agenda, followed by a series of negotiations essential for NATO which will put the delegates' skills to the test. This is where everything is added together, the several workshops that have paved the way for this very moment, this is where the delegates can prove themselves not only to the others, but to themselves as well. This is where the delegates experience the diplomacy at its finest. ■

Rafat Kurdi

zástupce generálního tajemníka

ARCHIV PSS

zápletku. V hlavních rolích budou totiž krom našich osmadvaceti členů Rady také nejméně tři zajímavá témata – mzdy vysílaných pracovníků, Pakt stability a růstu a společná bezpečnostní a obranná politika. Jediné, co je krom nich dané, jsou pak už jen kulisy KCP a pět pozorných kritiků. Žánr i obsah dění celých tří dnů už bude na našich účastnících. Nám nezbývá než doufat, že se na jejich tvářích rozlejí spokojené úsměvy ještě dříve, než se za nimi opona v pondělí odpoledne naposledy zatáhne. ■

Vendula Kulichová

generální tajemnice Rady

DELEGÁTSKÝ DUEL

**Tereza
Ondráčková**
INDIE, DISEC

**Dominik
Rubeš**
NĚMECKO, DISEC

Jak by mělo mezinárodní společenství reagovat na hrozbu vesmírného zbrojení?

V současné době rozvoje technologií se vesmír vedle stejně nepředvídatelného kyberprostoru stává novou doménou a potenciálním bojištěm. Na nás je nyní postarat se, aby cesta ke hvězdám zůstala otevřena nám, ale nikoli našim zbraním.

Z pohledu Indie je klíčové dohodnout se na závazné smlouvě, která by zamezila umístování zbraní hromadného ničení do vesmíru a překonala tak dosavadní přijaté smlouvy. Zároveň je nezbytné, aby obsahovala i postihy při jejím porušení, aby skutečně měla nějaký dopad. V minulosti už bylo také přijato mnoho různých definic pojmů vesmír nebo vesmírná zbraň, a právě z nich bychom si měli jednu zvolit a debatu nad nimi konečně uzavřít. Nechceme přeci zaměnit jablko a protisatelitní zbraň.

Ohniskem jednání bude pravděpodobně i nutný ověřovací mechanismus, jelikož kontrola čehokoli ve vesmíru je problematická – pověřená komise si nemůže na víkend zaletět na kupříkladu pákistánský satelit a provést zde kontrolu. Data pro kontrolu budou pravděpodobně muset pocházet i z různých národních zdrojů a tím pádem bude systém založen i na vzájemné důvěře a ochotě sdílet, což nemusí být nutně negativum.

Pro Indickou republiku je zásadní, aby se v nově vzniklé smlouvě neobjevilo omezení mírového využití vesmíru. Jako národ, který těží z vesmírné dopravy a ochotně se dělí o informace ze svých satelitů s okolními státy, se postaráme, aby tato cesta zůstala volná, a to i pro státy, které do vesmíru teprve míří.

Shrnuto slovy našeho premiéra Narendra Modiho: „Náš vesmírný program je pohaněn vizí sloužit lidstvu. Ne touhou po moci.“ A stejnou větou by se měly řídit všechny státy mezinárodního společenství. Vytvořili jsme si jaderné zbraně a kontaminovali jsme jimi Zemi. Nyní stojíme před výzvou zamezit jejich šíření do vesmíru. Vesmír je společným dědictvím lidstva, stejně jako nebeská tělesa, a jako o takové bychom se o ně měli dělit a využívat je pouze k mírovým účelům. ■

Německá spolková republika má jednoznačný zájem na mírovém využívání kosmického prostoru a na účinné prevenci závodů ve zbrojení ve vesmíru. To, jak doufáme, dokazujeme pravidelnými jednáními na Konferenci o odzbrojení stejně tak jako svou činností v Evropské unii. Právě s členskými státy EU jsme spolupracovali na vytvoření Mezinárodního kodexu chování pro činnosti v kosmickém prostoru, který v této oblasti stanovuje nezávazná pravidla a doporučení pro všechny země. Jsme rádi za podporu, jakou většina států OSN tomuto dokumentu vyjádřila, a doufáme, že se nám v brzké době podaří přesvědčit i zbývající státy, že jde o krok správným směrem.

Německo si je ale přes podobné dílčí úspěchy vědomo, že nezávazná doporučení nestačí. Státy OSN by se měly být schopny dohodnout na ambicióznějších, právně závazných a všemi státy akceptovatelných pravidlech a vytvořit účinné nástroje pro kontrolu zbrojení ve vesmíru. Jedině tak lze efektivně čelit hrozbě vesmírného zbrojení. Tady však mezinárodní společenství dlouhodobě naráží na problém, který tkví v tom, že některé státy – zejména vesmírné mocnosti jako USA či Ruská federace – nenalézají společnou řeč ohledně toho, co by nová smlouva měla nebo neměla obsahovat, či jak by měly být definovány tak základní pojmy jako „vesmírná zbraň“. Přes podobné neshody se tyto státy musí překlenout a Německo svou úlohu vidí právě v napomáhání k hledání kompromisů mezi jednotlivými státy.

To je největší výzva pro všechny členské státy OSN – nalézt konsenzus ohledně dlouhodobě sporných bodů. Tváří v tvář nezaostavitelnému technologickému pokroku se totiž nelze domnívat, že hrozba vesmírného zbrojení je věcí vzdálené budoucnosti. To si mezinárodní společenství v posledních letech začalo uvědomovat, a proto věříme, že odhodlání států OSN, i s přispěním Německa, povede k přijetí potřebných pravidel, která nám i v budoucnu zajistí mírové využívání vesmíru. ■

ÚHEL POHLEDU

**Dominika
Poláčková**

MAROKO, UNESCO

**Magdalena
Matašovská**

ARGENTINA, HRC

**Kateřina
Drápelová**

LOTYŠSKO, UNEA

Otázka ①

Neškodí Česku a Slovensku spolupráce ve V4, když Polsko a Maďarsko mají autoritářské vlády?

①

Roste potřeba mnoha evropských států převzít co největší pravomoc zpět do svých rukou – jinak tomu není ani v Polsku pod vlivem Práva a spravedlnosti a v Maďarsku vedeném Orbánovým Fidesz. V4 je cestou pro získání silnějšího hlasu v rámci Evropské unie, členskými státy ale nechává volnost. Domnívám se však, že spolupráce této skupiny ovlivněná současnými vládami Polska i Maďarska může být podporou případných nacionalistických tendencí jejich dvou partnerů. Škodí tedy spolupráce ve V4 demokracii? Ano. Škodí však Česku a Slovensku? Podle mě zatím ne. ■

②

Trumpův návrh nového rozpočtu má Americké agentuře pro mezinárodní rozvoj vzít více než třetinu jejího dosavadního rozpočtu. Toto rozhodnutí přichází zrovna v době, kdy důsledkem válečných konfliktů a přetrvávajícího sucha hrozí především Jižnímu Súdánu, Nigérii a Somálsku hladomor. Rozvojové země si tedy ztrátu druhého největšího přispěvatele v rámci zahraniční rozvojové spolupráce ODA rozhodně nemohou dovolit. Já však věřím, že v takové podobě Trumpův rozpočet Kongresem neprojde. ■

①

Ačkoli naše země pojí určitá kulturní či historická kooperace, nemyslím si, že bychom se my, jakožto Česká republika (potažmo Slovenská republika), měli hlásit k zemím, jejichž vlády se naklánějí směrem, jakým v současnosti míří Polsko či Maďarsko. Nemyslím si, že bychom se my, vyspělý stát, měli aktivně zasazovat o spojování se zeměmi, jejichž vlády jsou autoritářské, dle mého názoru by řečený přístup přinesl více škody než užitku. ■

②

Je politováníhodné, že se jeden z nejvyšších dárců uchýlil k takto razantnímu kroku, ono rozhodnutí zcela jistě markantně ovlivní rozpočet OSN. Můžeme jenom doufat, že je OSN jako mezinárodní organizace s dlouhou tradicí na tuto variantu připravena a nenechá se vývojem událostí vyvést z míry. V sázce jsou koneckonců životy afrických občanů. ■

Otázka ②

Jak se podle vás vypořádá OSN s hrozícím hladomorem v Africe, když USA plánuje snížit příspěvky na rozvojovou pomoc?

①

Je bohužel faktem, že díky pozici maďarské vlády se často mluví o Visegrádské skupině jako o protievropském bloku. Přesto si ale myslím, že je důležité si uvědomit, jakým způsobem Visegrádská skupina pracuje – Češi a Slováci jsou zde dobrovolně a rozhodnutí se vždy odvíjí od souhlasu všech.

Vlády Maďarské a Polské republiky mohou sice mít takový dopad, že schopnost domlouvat se a následně prosazovat jednotlivé priority by mohla být narušena, přesto si ale troufám říct, že díky Visegrádu máme stále větší šanci na evropskou integraci a být v EU více slyšet. ■

②

Pokud má nastat situace, že OSN bude mít nižší rozpočet na rozvojovou pomoc, měli bychom se více zaměřit na efektivitu. Když se nám podaří vyvážit účinnost s nedostatkem zdrojů, nebude dopad snížení příspěvků Spojenými státy tak rapidní a OSN bude stále mít šanci situaci zvládnout s hrozícím hladomorem. ■

HODNOCENÍ PROJEVŮ

Stát	Forma	Obsah	Hodnocení
Albánie	★★★★☆	★★☆☆☆	Oceňujeme klidný a sebejistý projev, pro příště však doporučujeme myšlenky lépe jak uspořádat, tak vyjádřit. Oslovení opravdu není vhodné číst z papíru.
Bulharsko	★★★★☆	★★★★☆	Dobře strukturovaný projev autenticky zaměřený na energetickou bezpečnost. Přirozený přednes se skvělým kontaktem s publikem, pozor na výslovnost.
Egypt	★★★★☆	★★★★☆	Váš projev byl slušný obsahově i formálně, nicméně by mu prospělo konkrétnější zaměření a při přednesu výrazněji intonovat.
Francie	★★★★☆	★★★★☆	Chválíme jistý a sebevědomý přednes. Důraz na Pařížskou dohodu byl na místě, apel na státy, které ji dosud neratifikovaly, mohl být klidně i důraznější.
Ghana	★★★★☆	★★★★☆	Obsahově nadprůměrný projev. Jen se nám za pultíkem prosím tolik nevrťte. A také, když přítomné hosty k něčemu vyzýváte, je vhodné se na ně dívat.
Irsko	★★★★☆	★★★★☆	Informace o opatřeních v Irsku jsou jistě podnětná, ale co by podle vás měli dělat ostatní? Doporučujeme zpomalit, uspěchanost projevu kazí celkový dojem.
Lucembursko (EU)	★★★★☆	★★★★☆	Důraz na finance v obsahu projevu nám přišel odpovídající, příště si ale lépe upravte mikrofon, můžete také více gestikulovat a výrazněji intonovat.
Lucembursko (NATO)	★★★★☆	★★★★☆	Přednes mírně monotónní, působila jste ale celkově velmi profesionálně. Příště se zaměřte hlavně na preferované konkrétní kroky mezinárodního společenství.
Mexiko	★★★★☆	★★★★☆	Obsahově solidní projev byl vhodně podložen čísly a zakončen věrohodným apelem. Jinak příjemnému přednesu ubrala strojenost a nervózní gestikulace.
Nigérie	★★★☆☆	★★☆☆☆	Doporučujeme zapracovat především na důkladnější formulaci vašich myšlenek. Máte srozumitelnou výslovnost, vhodné tempo řeči i příjemný hlas.
Polsko	★★★☆☆	★★★★☆	V první části projevu jste nešel příliš k věci, poté to bylo o mnoho lepší. Pozor na kašlání a přeréknutí – příště by to chtělo projev lépe předem natrénovat.
Španělsko (EU)	★★★★☆	★★★★☆	Bylo by dobré trochu zpomalit a důkladně vyslovovat. Chválíme však pěknou intonaci a oceňujeme originální úvod.
Španělsko (NATO)	★★★★☆	★★★★☆	Zajímavě motivační projev ovšem poněkud nediplomatický. Chválíme práci s hlasem a gestikulaci, pro příště doporučujeme klidnější a stabilnější postoj.
Spojené státy	★★★★☆	★★★★☆	Z vašeho projevu byla cítit sebedůvěra a projevila se ve výtečném kontaktu s publikem. Dávejte si ale pozor, abyste nesklouzával do sfér parodie politiků.

POLITIKA A UMĚNÍ

Tak nám denuncovali Ferdinanda

Meze interpretace jsou v liberální demokracii posazeny daleko. A je to tak správně. Pak se ale může přihodit, že se oběti nactiurhačského čtení stane jeden z nejvýznamnějších českých demokratů, Ferdinand Peroutka. Prezident republiky o něm prohlásil, že byl fascinován nacismem, mravně selhal a napsal článek Hitler je gentleman spolu s větou „nemůžeme-li zpívat s anděly, musíme výt s vlky“. S výjimkou neexistujícího článku to soudce uznal za obhajitelný hodnotící soud s tím, že některé pasáže mohou vyznít antisemitsky.

To ovšem není totéž, jako že je historicky akurátní Peroutku z antisemitismu či z fascinace hitlerismem obviňovat (na nesmyslnosti tohoto se shodují historici Kosatík a Zidek a filosof Bělohradský). Pro mnoho lidí to nicméně znamená, že soud souhlasí s tím, co prezident řekl. Nikoliv to, že se prezident mylí ještě v normě.

Ferdinand Peroutka byl šéfredaktorem liberálního týdeníku Přítomnost a autor ceněné knihy Budování státu. Obdivoval Karla Havlíčka a jeho motto bylo psát tak, „aby se podle toho dala dělat politika“, proto za II. republiky a v prvních měsících Protektorátu hledal střídavým manévrováním prostor svobody i pro české židy.

V Přítomnosti ze září 1938 se píše: „Středověké ghetto je dnes skoro idyloou proti tomu, jak se se židy zachází v říši... Dnes jsou státy, kde lidé mají méně svobody, méně právní jistoty, méně bezpečnosti než na počátku minulého století.“ V článku Něco o českém národu a o židech z ledna 1938 odmítá psát o židech s velkým písmenem: „ve zcela poslední době teprve hromadně proměnil se žid v Žida, aby se jevil stvořením vzdálenějším a záhadnějším a aby bylo více důvodů k lynči.“ Nazývá antisemitismus „nákazou“ a neinteligentním nazíráním na společenské dění. Antisemitismus obyčejně vzniká z „trapného pocitu méněcennosti, slabosti a nepraktičnosti.“ V úvodníku Češi, Němci a Židé z února 1939 se snaží pochopit, proč je německý kulturní antisemitismus o tolik divočejší než český. Sám míní, že nemá „žádného talentu k antisemitismu“.

Z existenčních důvodů bylo nutno vybrat, jaké uprchlíky přijmeme. V textu Pryč s humanitou – a co potom? zazní „nemůžeme nyní zachraňovat humanitu po celém

světě. Dosti učiníme, udržíme-li její hlavní zásady ve svých hranicích... Hluboce lituji, že mi nezbyvá než takto mluvit. Ale mluvím tragicky v tragické situaci.“ Kritérium bylo národnostní, ne rasové (Kosatík) a Svaz Čechů-židů na to měl obdobný názor.

Argument typu „není to misogyn, protože miluje svou dceru“ je jistě absurdní. Nicméně kromě toho, že měl Peroutka za manželku židovku a s ní dceru, byl prvním, kdo publikoval Franze Kafku, stýkal se s pražskou židovskou literární scénou a ani v roce 1939 nepřerušil styky s židovskými spolky. To jsou silné indicie, že Peroutka antisemitsky nesmyslel.

Román je to velmi intelektuální, manovský a Peroutka umí věcným popisem tvořit silné obrazy. Užívá perspektiv různých postav, aby zaznamenal mnohost válečné zkušenosti. Kniha dokonce začíná roku 1910 ve Vídni charakteristikou zneuznaného malíře („dosti mladý muž se rozhodl na nic se nedívat lhostejně, nýbrž být vždy pro nebo proti“), jde o jistého Adolfa Hitlera. Otřesnou bezvýchodnost diabetika v transportu („co tady pomůže plánování? Myslite, že mi budou denně dávat inzulin?“) a nelidské ponižení táborů střídají epizody z okupované Prahy, Orlího hnízda či balkánských bojů až k v hysterické ublíženosti Němců, když jim dochází, že prohrají. Vše končí antiklimatickým vítězstvím na pozadí násilných odvet a nahánění domnělých zrádců.

Peroutku chtěli odstranit nacisti, následně ho chtěli odstranit komunisti. To je pro demokrata dobrá vizitka. Po komunistickém převratu odešel do exilu a řídil československé vysílání Rádia Svobodná Evropa. V reakci na okupaci Maďarska napsal skvělý Demokratický manifest, kde se vypořádává s Marxem, komunismem a nesvobodou. Zemřel v New Yorku roku 1978. Nezpronevěřil se svému citátu, že „první věc, která národu je třeba, je duchovní pořádek a uznání, že zlo je zlem.“ ■

Tomáš Krause

zástupce šéfredaktorky Chronicle

ZÁVODNÍK

Donald Tusk byl znovuzvolen předsedou Evropské rady přes protesty Polska, které místo něj navrhovalo jiného krajana. Polsko pohrozilo, že nepodepíše závěrečný dokument summitu EU, což také dodrželo. V nizozemských parlamentních volbách proti očekávání zvítězila liberální strana VVD premiéra Rutteho, druhou nejsilnější stranou se stala populistická PVV Geerta Wilderse. Čína předstihla eurozónu ve velikosti bankovního sektoru, který se tak stává největším na světě. Turecký prezident Erdogan přirovnal praktiky německých politiků k těm nacistickým poté, co byly v Německu zrušeny mítinky tureckých ministrů, které mají za cíl oslovit turecké voliče, aby hlasovali v referendu o zvýšení tureckých prezidentských pravomocí. Podobný problém musí řešit Nizozemsko, které ze stejných důvodů nedovolilo na svém území ani přistát tureckému ministrovi. Jihokorejská prezidentka Pak Kun-hje byla odvolána z funkce tamním ústavním soudem v souvislosti s korupčním skandálem. Polský europoslanec Korwin-Mikke způsobil pozdvižení, když ve svém projevu označil ženy za slabší, menší a méně inteligentní v porovnání s muži a důvodil tak, proč by měly ženy vydělávat méně. Předseda Evropské komise Juncker zveřejnil svoji představu pěti možných scénářů vývoje EU. Jedním je tzv. vícerychlostní integrace, se kterou souhlasí například Německo, Francie, Španělsko a Itálie, kdežto visehradské země tento scénář razantně odmítají. Donald Trump vydal nový dekret, který má zabránit občanům některých převážně muslimských zemí vstoupit na území USA. Předchozí dekret zahrnoval Irák, ten současný již ne, kromě toho se nevztahuje na osoby se současným povolením k pobytu a na držitele zelených karet. Slovenský Ústav paměti národa podal ústavní stížnost proti rozhodnutí Nejvyššího soudu o neoprávněné evidenci Andreje Babiše jako agenta StB. Prezident Miloš Zeman oznámil, že bude znovu kandidovat. Zemřel kardinál Miloslav Vlk. ■

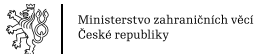
Kateřina Porembská

redaktorka Chronicle

The Kellner
Family
Foundation

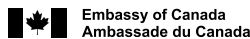
Generální partner
Pražského studentského summitu

TOP
Partneři

UNIVERZITA
KARLOVA

AUTO ZRUCKÝ
DEALER NISSAN

Partneři

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

RESPEKT

Mediální
partneři

Za podpory

Tiráž

CHRONICLE, noviny Pražského studentského summitu, registrováno MK ČR E 16149, vydává ASOCIACE PRO MEZINÁRODNÍ OTÁŽKY (AMO), Žitná 608/27, 110 00 Praha 1; tel.: 224 813 460; www.amo.cz / www.studentsummit.cz, e-mail: info@amo.cz / summit@amo.cz;

Šéfredaktorka: Linda Coufalová, tel: 775 775 838, **e-mail:** chronicle@amo.cz;
zástupce šéfredaktorky: Tomáš Krause; **redakce:** Jakub Kopřiva, Rafat Kurdí, Tomáš Kremel, Kateřina Poremská, Zuzana Svobodová, Anna Umlaufová; **fotografie:** Romana Červenková, Iva Gejdošová, Michal Janata, Daniela Klodnerová, Hana Kratochvílová, Markéta Škaldová; **sazba:** Linda Coufalová, Tomáš Kremel; **layout:** Jan Václav.

Prezentované názory nemusí vyjadřovat stanovisko redakce (vydavatele).

Asociace
pro mezinárodní
otázky
Association
for International
Affairs